

Shri K.K. Shastri Educational Campus, Khokhra Road, Maninagar (East),
Ahmedabad-380008 Phone:079-22933660

NAAC Accredited 2.49 CGPA: UGC Recognized 2(f) & 12(B): Affiliated with Gujarat University, Ahmedabad Website: www.skksgccmaninagar.org
Email: prin-mani-ahm@gujarat.gov.in

NO.SKKSGCC/NOTICE/2024/11

DATE:- 19/01/2024

B.COM SEMESTER 6 ASSIGNMENT

Instructions:

- It is mandatory to submit assignment of all subject for internal evaluation.
- This information should be mentioned on the first page of your assignment.

Full Name	
(Surname, Name, fathers' Name)	
Roll Number	
Class & Division	
Semester	
Subject	
College Name	
Submitted To (Date & Sign)	
Submitted By (Date & Sign)	

• Student needs to sign at the top portion of each page of the assignment.

Note: The date of assignment submission will be announced later.

A CONERNMENT COMMENCE OF THE PROPERTY OF THE P

Dr. Yogesh Yadav Principal

Shri. K.K. Shastri Government Commerce College, Maninagar, Ahmedabad.

MANINAGAR, AHMEDABAD

B. Com Sem-6 Assignment (Academic Year: 2023-24) Subject: Management Accounting (English Medium)

Q.1 The standard mix of Product M is as follows:

Materials	Kgs.	Price per kg. (Rs.)
A	25	4
В	35	3
С	40	2

The standard loss in production is 20% of input. Actual production was 2,400 kgs. Actual purchases and consumption of materials were as follows.

Materials	Kgs.	Price per kg. (Rs.)
A	650	4.50
В	950	3.50
С	1,200	1.80

Calculate the following variances:

- (1) Material Price Variance
- (2) Material Usage Variance
- (3) Material Cost Variance
- (4) Material Mix Variance
- (5) Material Yield Variance

Q.2 Standard labour hours and rate per unit of Product Z are as follows:

Labours	Per Unit	Per hour
	(Hours)	wage rate Rs.
Skilled workers	10	4
Unskilled workers	16	2
Semi-skilled workers	8	3

Actual production is 500 Units.

Labours	Total	Per hour
	(Hours)	wage rate Rs.
Skilled workers	4,500	5.00
Unskilled workers	10,000	1.80
Semi-skilled workers	4,200	3.00

Calculate the following variances:

- (1) Labour Rate Variance
- (2) Labour Mix Variance
- (3) Labour Efficiency Variance
- (4) Labour Cost Variance
- (5) Labour Sub-Efficiency Variance
- Q.3 Explain the advantages of Standard Costing.
- Q.4 Sagar Co. Ltd is using standard costing system in operation for quite some time. The following data relating to the month of March,2023 is available from the cost records:

Particulars	Budgeted	Actual
Output (in units)	90,000	97,500
Operating Hours	90,000	99,000
Fixed Overheads (Rs.)	1,35,000	1,50,000
Variable Overheads (Rs.)	5,40,000	5,64,000
Working days	25	26

You are required to work out the Variable Overheads Variances and Fixed Overheads Variances.

- Q.5 Find out the following Sales Variances from the given data:
  - (1) Sales Value Variance
  - (2) Sales Price Variance
  - (3) Sales Volume Variance
  - (4) Sales Mix Variance

(5) Sales Sub-volume Variance

Product	ict Standard		Standard Actu	
	Quantity	Price per	Quantity	Total
	(Units)	Unit Rs.	(Units)	Rs.
A	1,000	4	1,200	6,000
В	2,000	5	2,500	17,500
С	3,000	6	3,500	31,500

Q.6 Explain Variable Overheads Variances. How are they calculated?

Q.7 The following earnings are available by investing Rs. 50,000 in a project. The cost of capital is 10%. State whether the investment is desirable with the help of (1) Net Present Value (2) Profitability Index.

Particulars	Rs.
First year	22,000
Second year	18,000
Third year	14,000
Fourth year	16,000
Fifth year	10,000

Q.8 The following two alternatives are present before S. Ltd. for investment in new Project:

Particulars	Project-A	Project-B
Initial Investment	Rs. 50,000	Rs. 50,000
Estimated Life	5 years	5 years
Cash Flow	Rs.	Rs.
Year 1	15,000	5,000
Year 2	20,000	15,000
Year 3	25,000	20,000
Year 4	15,000	30,000
Year 5	10,000	20,000

The company's required rate of return is 10%.

Find out the profitability of both the projects by following methods:

- (1) Net Present Value
- (2) Payback period
- (3) Accounting Rate of Return.
- Q.9 Explain the following methods for evaluating a capital expenditure proposal:
  - (1) Internal Rate of Return
  - (2) Average Rate of Return
- Q.10 Write short notes (Any One):
  - (1) Relevant Cost
  - (2) Opportunity Cost
- Q.11 The following figures are taken from the books of a manufacturing concern for a year:

Particulars	Rs.
Direct Materials	3,00,000
Direct Labour	1,00,000
Fixed Overheads	80,000
Variable Overheads	2,00,000
Sales	8,00,000

Calculate the break-even point from the above information.

Calculate new Break-even Point in following cases also:

- (1) If fixed expenses are increased by 10%.
- (2) If variable expenses are increased by 20%.
- Q.12 Setu Ltd. manufactures two products X and Y. The following details relate to two products:

Particulars	Product-X	Product-Y
Sales Price	Rs. 232	Rs. 392
Direct Materials	Rs. 78	Rs. 110
Direct wage rate per hour	Rs. 2	Rs. 3
Direct Labour hours	35	48

				Ĩ
	Variable overheads	70%	75%	
	(of direct wages)	1		
	erheads Rs. 18,000.			
	abour is in short supply, then pr			
•	capacity of factory is 1,200			
	ur hours are available, then	how much	of the produced	ucts should be
	to get the maximum profit?			
Write short not				
(1) Utility of M	arginal Costing			
(2) Key Factor.				
The sub questi-	ons below are provided with m	ore than one	answers. Fin-	d out true
	o show your necessary calcula			
(1) The expect	ted cost per unit of input are ca	lled –		
(A) Standa				
(B) Standa	rd Cost			
(C) Standa	rd Quantity			
(D) None of	of the above.			
(2) The purcha	ase department manager is usua	ally held acco	untable for-	
(A) Mater	ial Price Variance			
(B) Labou	r Efficiency Variance			
(C) Mater	ial Usage Variance			
(D) Fixed	Overhead Budget Variance			
(3) Expenditur	re (Budget) Variance =			
(A) Budge	ted Cost- Actual Cost			
(B) Actual	Cost- Budgeted Cost			
(C) Actual	Quantity- Budgeted Quantity			
(D) None of	of the above		•	
(4) Fixed Ove	rheads Volume Variance =		_	
(A) Standa	ard Rate (AQ-BQ)			
(B) Standa	ard Rate (BQ-AQ)			
(C) Actua	l Rate (BQ-AQ)			
(D) None	of the above			
(5) A "Zero" N	NPV indicates-			9
(A) Rate of	of return on Original Investmer	nt		
(B) Rate of	of return on Average Investmen	nt		
(C) Intern	al Rate of Return			
(D) All of	the above			
(6) While eva	luating capital investment prop	osals, the tim	e value of m	oney is
considered	l in case of-			
(A) Pay- b	ack Period method			
(B) Averag	ge Rate of Return method			
(C) Net Pr	esent Value method			
(D) None	of the above			
(7) Contributi	on = Recovery of Fixed Costs			
(A) True				
(B) False				
(C) Incom	plete			
(D) Can't	say			
(8)	is used when the total	figures only a	re available.	
, ,	ibution per unit			
(B) Per III	nit variable cost			

(B) Per unit variable cost(C) Profit Volume Ratio

(D) Can't say

Q.13

Q.14

MANINAGAR, AHMEDABAD

B. Com Sem-6 Assignment (Academic Year: 2023-24)

Subject: Management Accounting (Gujarati Medium)

Q.1 પ્રોડક્ટ M નું પ્રમાણ મિશ્રણ નીચે પ્રમાણે છે:

માલસામાન	કિલોગ્રામ	કિલોગ્રામદીઠ ભાવ
		રૂ.
Α	25	4
В	35	3
С	40	2

સામાન્ય બગાડનું પ્રમાણ દાખલ કરેલ માલના 20% અંદાજવામાં આવે છે. ખરેખર ઉત્પાદન 2,400 કિલોગ્રામ થયું છે. માલસામાનની ખરેખર ખરીદી અને વપરાંશ નીચે મુજબ હતાઃ

માલસામાન	કિલોગ્રામ	કિલોગ્રામદીઠ ભાવ રૂ.
Α	650	4.50
В	950	3.50
С	1,200	1.80

નીચેનાં વિચલનો ગણોઃ

- 1) માલસામાન ભાવ વિચલન
- 2) માલસામાન વપરાશ વિચલન
- 3) માલસામાન ખર્ચ વિચલન
- 4) માલસામાન મિશ્રણ વિચલન
- 5) માલસામાન ઊપજ વિચલન

Q.2 પ્રમાણિત કામદાર કલાકો અને પ્રોડક્ટ Z ના એક એકમના ઉત્પાદનના દર નીચે આપેલા છે:

કામદારો	એકમદીઠ કલાકો	કલાકદીઠ દર રૂ.
કુશળ	10	4
બિનકુશળ	16	2
અર્ધકુશળ	8	3

ખરેખર વિગતો : ઉત્પાદન 500 એકમો

કામદારો	કલાકો	કલાકદીઠ દર રૂ.
કુશળ	4,500	5.00
બિનકુશળ	10,000	1.80
અર્ધકુશળ	4,200	3.00

નીચેનાં વિચલનોની ગણતરી કરો:

- 1) મજૂરી દર વિચલન
- 2) મજુર કાર્યક્ષમતા વિચલન
- 3) મજૂર મિશ્રણ વિચલન
- 4) મજૂરી ખર્ચ વિચલન
- 5) મજૂર પેટા કાર્યક્ષમતા વિચલન
- Q.3 પ્રમાણ પડતર પધ્ધતિના કાયદાઓ જણાવો.
- Q.4 સાગર કંપની લિમિટેડ પ્રમાણ પડતર પધ્ધતિથી ઘણા સમયથી કાર્ય કરે છે. તેના પડતરના હિસાબો પરથી માર્ચ માસ અંગે નીચેની માહિતી પ્રાપ્ત થાય છેઃ

વિગત	બજેટ	ખરેખર
ઉત્પાદન (એકમોમાં)	90,000	97,500
કામકાજના કલાકો	90,000	99,000
સ્થિર શિરોપરી ખર્ચા (રૂ.)	1,35,000	1,50,000
ચલિત શિરોપરી ખર્ચા (રૂ.)	5,40,000	5,64,000
કામકાજના દિવસો	25	26

ઉપરની માહિતી પરથી ચલિત પરીક્ષ ખર્ચના વિચલનો અને સ્થિર પરીક્ષ ખર્ચના વિચલનો ગણો.

- Q.5 નીચે આપેલી વિગતો પરથી વેચાણને લગતાં નીચેનાં વિચલનો શોધોઃ
  - 1) વેચાણ મૂલ્ય વિચલન
  - 2) વેચાણ કિંમત વિચલન
  - 3) વેચાણ જથ્થા વિચલન
  - 4) વેચાણ મિશ્રણ વિચલન

5) વેચાણ પેટા-જથ્થા વિચલન

	પ્રમાણ		ખરેખર	
વસ્તુ	જથ્થો (એકમો)	એકમદીઠ ભાવ રૂ.	જથ્થો (એકમો)	કુલ ૨કમ રૂ.
Α	1,000	4	1,200	6,000
В	2,000	5	2,500	17,500
С	3,000	6	3,500	31,500

Q.6 ચલિત પરીક્ષ ખર્ચનાં વિચલનો ક્યાં છે ? તેની ગણતરી કઇ રીતે કરવામાં આવે છે ?

 $\mathbf{Q}.7$ એક યોજનામાં રૂ. 50,000 નું રોકાણ કરવાથી નીચે મુજબની ઊપજ મળે છે. મૂડી મેળવવાનો ખર્ચ 10% છે.

પ્રથમ વર્ષ	22,000
બીજું વર્ષ	18,000
ત્રીજું વર્ષ	14,000
ચોથું વર્ષ	16,000
્પાંચમું વર્ષ	10,000

ચોખ્ખું વર્તમાન મૂલ્ય તથા નકાકારકતાનો આંક ગણો.

Q.8 S. લિમિટેડ સમક્ષ નવા પ્રોજેક્ટમાં રોકાણો અંગે નીચે મુજબ બે વિકલ્પ રજૂ કરવામાં આવ્યા છે.

	પ્રોજેક્ટ અ	પ્રોજેક્ટ બ
શરૂઆતનું રોકાણ	રૂ. 50,000	રૂ. 50,000
અનુમાનિત આયુષ્ય	5 વર્ષ	5 વર્ષ
રોકડપ્રવાહઃ વર્ષ	રૂ.	રૂ.
1	15,000	5,000
2	20,000	15,000
3	25,000	20,000
4	15,000	30,000
5	10,000	20,000

કંપની તેના રોકાણ પર 10% વળતર મેળવવાની અપેક્ષા રાખે છે. બંને પ્રોજેક્ટની નફાકારકતા નીચેની પધ્ધતિઓ મુજબ નક્કી કરોઃ

- 1) ચોખ્ખું વર્તમાન મૂલ્ય
- 2) પરત આપ સમય
- 3) હિસાબી વળતરનો દર
- Q.9 મૂડીખર્ચ અંગેના પ્રોજેક્ટની નક્ષકારકતા નક્કી કરવા અંગેની નીચે જણાવેલ પધ્ધતિઓની ચર્ચા કરો:
  - 1) આંતરિક વળતરના દરની પધ્ધતિ.
  - 2) સરેરાશ વળતરના દરની પધ્ધતિ.
- Q.10 ટૂકનોંધ લખો:) કોઈપણ એક(
  - (1) સંબંધિત પડતર
  - (2) વૈકલ્પિક પડતર
- Q.11 એક ઉત્પાદન કરતા એકમના એક વર્ષ માટેના આંકડા નીચે મુજબ છે:

	ą.
સીધી માલસામગ્રી	3,00,000
સીધી મજૂરી	1,00,000
સ્થિર ખર્ચા	80,000
ચલિત ખર્ચા	2,00,000
વેચાણ	8,00,000

ઉપરની માહિતી પરથી સમતૂટબિંદુ શોધો. નીચેના સંજોગોમાં નવું સમતૂટબિંદુ પણ શોધો:

- a) જો સ્થિર ખર્ચામાં 10% નો વધારો થાય.
- b) જો ચલિત ખર્ચામાં 20% નો વધારો થાય.
- Q.12 સેતુ લિ. બે વસ્તુઓ X અને Y નું ઉત્પાદન કરે છે. આ બે વસ્તુઓને લગતી માહિતી નીચે મુજબ છે:

વિગત	વસ્તુ X	વસ્તુ Y
વેચાણ કિંમત	3.232	રૂ. 392
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	3.78	રૂ. 110
કલાકદીઠ પ્રત્યક્ષ મજૂરીનો દર	રૂ. 2	રૂ. 3
જરૂરી કામદાર કલાકો	35	48
ચલિત પરોક્ષ ખર્ચા (પ્રત્યક્ષ મજૂરીના ટકા)	70%	75%

Q.13	કુલ સ્થિર ખર્ચા રૂ. 18,000 કામદારોની અછત ક્રોય તેવાં સંજોગોમાં કઇ વસ્તુનું ઉત્પાદન વધુ નકાકારક ગણાયશ X ના 1,200 એકમો અને Y ના 1,500 એકમોની ક્રોય અને મળી શકતા કા તો બંનેનું કેટકેટલું ઉત્પાદન કરવું જોઇએ કે જેથી વધુમાં વધુ નક્ષે પ્રાપ્ત થાયશ ટૂંકનોંધ લખોઃ	
	(1)સીમાંત પડતર પધ્ધતિના ફાયદા.	
	)2(ચાવીરૂપ પરિબળ	
Q.14	નીચે આપેલા પેટા પ્રશ્નોના એક કરતાં વધુ જવાબો આપેલા છે ,તે	પૈકી ફફ્ત એક જ જવાબ
	સાચો છે તમારે.સાચો જવાબ નક્કી કરવાનો છે.	
	1) દાખલ કરેલ એકમદીઠ અંદાજિત પડતર ક્હેવાય.	
	(A) પ્રમાણ ભાવ (B) પ્રમાણ પડતર (C) પ્રમાણ જથ્થો (D) ઉપરનામાંથી એક પણ નહીં 2) ખરીદ વિભાગના મેનેજર સામાન્ય રીતે નીચેના વિચલન માટે જવાબદાર ગૃહ	ગાય છે:
	(A) માલસામાન ભાવ વિચલન (B) મજૂર કાર્યક્ષમતા વિચલન (C) માલસામાન વપરાશ વિચલન (D) મજૂરી દર વિચલન	,
	3) ખર્ચ (બજેટ) વિચલન =	
	(A) બજેટ મુજબનો ખર્ચ – ખરેખર ખર્ચ (B) ખરેખર ખર્ચ – બજેટ મુજબનો ખર્ચ (C) ખરેખર જથ્થો – બજેટ મુજબનો જથ્થો (D) ઉપરનામાંથી એક પણ નહીં 4) સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ જથ્થા વિચલન =	
	(A) પ્રમાણ દર (ખરેખર જથ્થો – બજેટ જથ્થો) (B) પ્રમાણ દર (બજેટ જથ્થો – ખરેખર જથ્થો) (C) ખરેખર દર (બજેટ જથ્થો – ખરેખર જથ્થો) (D) ઉપરનામાંથી એક પણ નહીં	
	5) શૂન્ય ચોખ્યું વર્તમાન મૂલ્ય શું દર્શાવે છે ? (A) મૂળ રોકાણ પર વળતરનો દર (B) સરેરાશ રોકાણ પર વળતરનો દર (C) આંતરિક વળતરનો દર (D) ઉપરોક્ત દરેક	
	6) મૂડી રોકાણ અંગેની દરખાસ્તોનું મૂલ્યાંકન કરતી વખતેપધ્ધતિમ લેવામાં આવે છે. (A) પરત આપ સમયની પધ્ધતિ (B) સરેરાશ વળતરના દરની પધ્ધતિ	ાં નાણાંના સમય મૂલ્યને ધ્યાનમાં
	(C) ચોખ્ખા વર્તમાન મૂલ્યની પધ્ધતિ (D) ઉપરનામાંથી એક પણ નહીં 7) ફાળો = સ્થિર ખર્ચની વસૂલાત	
	(A) ખરું (B) ખોટું (C) અધૂરું (D) કંઇ ન કહી શકાય	
	8) કુલ રકમ ઉપલબ્ધ ક્ષેય ત્યારે ઉપયોગમાં લેવાય. (A) એકમદીઠ કાળો (B) એકમદીઠ ચલિત પડતર (C) નકા-જથ્યાનો ગુણોત્તર (D) કંઇ ન કફી શકાય	NERNME

MANINAGAR, AHMEDABAD

B. Com Sem-6 Assignment (Academic Year: 2023-24) Subject: Fundamentals of Financial Management (Both Medium)

- Q-1) What do you mean by Financial Management? Discuss the scope of Financial Management. નાણાકીય સંયાલન એટલે શું? નાણાકીય સંયાલનનું કાર્યક્ષેત્રની યર્યા કરો.
- Q-2) Explain Profit Maximization and Wealth Maximization as goals of Financial Management. નાણાકીય સંયાલનના હેતુઓ તરીકે આવકનું મહત્તમીકરણ અને સંપતિનું મહત્તમીકરણ સમજાવો.
- Q-3) Discuss the role of Finance Manager. નાણા મેનેજરની ભુમિકાઓ જણાવો.
- Q-4) Briefly discuss the various concepts of Cost of Capital. મૂડીની પડતરના વિવિધ ખ્યાલોની ચર્ચા કરો.
- Q-5) What is Over-Capitalization? Explain the Causes and Remedies of Over-Capitalization. અતિ મૂડીકરણ એટલે શું? તેનાં કારણો અને ઉપાયો સમજાવો.
- Q-6) Explain the various types of Working Capital. કાર્યશીલ મૂડીના વિવિધ પ્રકારો સમજાવો.
- Q-7) What do you mean by Cost of Capital? Discuss its importance. મૂડી પડતર એટલે શું? તેનું મહત્વ સમજાવી.
- Q-8) Write a note on:
  - 1) Pay Back Period Method
  - 2) Annual/Average Rate of Return Method

ટૂંક નોંધ લખો:

- 1) પરત આપ પધ્ધતિ
- 2) સરેરાશ વળતરના દરની પધ્ધતિ

MANINAGAR, AHMEDABAD

B. Com Sem-6 Assignment (Academic Year: 2023-24)

Subject: Statistics (English Medium)

Unit 1 Testing Hypothesis

Que.1 Explain Terms: Statistic and Parameter, Type-I error and Type-II error, Level of significance, Critical Region, Power of Test

Que.2 A stenographer claims that he can write an average speed of 120 words per minute. In 100 trials, he obtained an average speed of 116 words per minute with a standard deviation of 15 words. Is the claim justified?

Que.3 The mean of a random sample of 1000 units is 17.6 and the mean of another random sample of 800 units is 18. Can it be conclude that both the samples come from the same population with standard deviation 2.6

Que.4 The proportions of literates in two towns A and B are 30% and 25% respectively. If sample of 1200 and 900 persons are selected from these population, does the two proportion differ significantly?

Que.5 The mean I. Q. of a sample of 1600 children was 99. Is it likely that this was a random sample from a population with mean I.Q. 100 and S.D. is 15?

Unit 2 Decision Theory

Que. 6 Explain elements (Act, Event, Pay of Matrix) of Decision Theory.

Que.7 Write notes on: Maxi-Min Principle, Laplace Principle

Que. 8 Determine best act for the following pay-off matrix by applying

(i)Max-min principle (ii) Maxi-max principle (iii) Hurwitz's principle ($\alpha = 0.4$)

(iv) Laplace principle

Event	Act			
	A_1	A ₂	A ₃	A ₄
S_1	10	6	3	-2
S_2	5	-2	4	8
S ₃	-3	7	-1	6

Que.9 The cost price of a commodity is Rs. 7 per unit and its selling price is Rs. 10. The commodity can be returned at Rs. 5 if it remain unsold during a day. The probability distribution of its demand is as follow. How many units of the commodity should be kept daily?

Demand of the commodity (units)	0	1	2	3	4
Probability	0.15	0.20	0.25	0.35	0.05

Que.10 The cost price of a thing is Rs. 2 per unit and its selling price is Rs. 4. The unsold things during a week become worthless. From past experience the weekly demand of the thing is as follow.

Demand per week	20	25	40	60
Number of week	5	15	25	5

Unit-3 Theory of Games

Que.11 Define terms: Game, Payoff matrix, pure and mixed stretagy. Saddle point

Que.12 Explain: Minimax and Maxmini principle used in the theory of games.

Que. 13 Solve following game proble.

Player B

Player A
$$\begin{bmatrix} 15 & 2 & 3 \\ 6 & 5 & 7 \\ -7 & 4 & 0 \end{bmatrix}$$

Que. 14 Solve the following game problem

Player B

Player
$$A \begin{bmatrix} 6 & 8 & -16 & 10 \\ 0 & 3 & -4 & 4 \\ 18 & 4 & 10 & 4 \end{bmatrix}$$

Que.15 Solve the following game

$$\begin{bmatrix} 28 & 0 \\ 2 & 12 \end{bmatrix}$$

Unit-4 Matrix Algebra

Que.16 Give difference between Matrix and Determinant

Que. 17 Explain following matrix: Identity matrix, Diagonal matrix, Symmetric matrix

Que. 18 prove that

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & 2 \\ 2 & 2 & 1 \end{bmatrix}$$
 satisfies the equation A²- 4A- I = O wher I identity matrix and O is

Null matrix.

Que. 19 Solve the equation using inverse matrix

$$x + 2y + 3z = 6$$
$$2x + 4y + z = 7$$
$$3x + 2y + 9z = 14$$

Que.20 If $A = \begin{bmatrix} 10 & a & 3 \\ 2 & 7 & c \\ b & 4 & 5 \end{bmatrix}$ is a symmetric matrix, find a. b and c. Also find a matrix B such that A + 2B = I, where I is a unit matrix.

MANINAGAR, AHMEDABAD

B. Com Sem-6 Assignment (Academic Year: 2023-24)

Subject: Statistics (Gujarati Medium)

યુનિટ 1 : પરિકલ્પના પરિક્ષણ

પ્રશ્ન :1પદો સમજાવો ,પ્રથમ પ્રકારની ભૂલ અને બીજા પ્રકારની ભૂલ ,પ્રાચલ અને આગણક : પરીક્ષણનું સામર્થ્ય ,કટોકટીનો પ્રદેશ ,સાર્થકતાની કક્ષા

પ્રશ્ન : 2એક સ્ટેનોગ્રાફર એવો દાવો કરે છે કે તે દર મીનીટે સરેરાશ .શબ્દો લખી શકે છે 120 15 .વિ.અને પ્ર 116 પ્રયત્નમાં દર મીનીટે શબ્દોની સરેરાશ 100 આ અંગે તેણે કરેલા કુલમળે છે %1 સાર્થકતાની કક્ષા ? તો તેનો દાવો સાચો છે તેમ કહી શકાય ,લો

પ્રશ્ન એક 800 છે જ્યારે 17.6 એકમોવાળા એક નિદર્શનો મધ્યક 1000 :3મોવાળા બીજા નિદર્શનો મધ્યક તો એમ તારણ કાઢી શકાય કે બંને નિદર્શો એક જ સમષ્ટિમાંથી લેવામાં આવ્યાં .છે 18 .છે 2.6 છે કે જેનું પ્રમાણિત વિચલન

પ્રશ્ન : 4બે નાના શહેરો %માં ભણેલી વ્યક્તિઓનું પ્રમાણ અનુક્રમે 30...અને ..અને %25છે . 1200 આ બંને શહેરોમાંથી અનુક્રમે અને તો .વ્યક્તિઓનો નિદર્શ પસંદ કરવામાં આવે છે 900 . ?એમ કહી શકાય કે બંને પ્રમાણો વચ્ચેનો તફાવત સાર્થક છે

પ્રશ્ન આ ઉપરથી એમ .જણાયો 99 બાળકોના એક નિદર્શમાં સરેરાશ બુદ્ધિમત્તાનો આંક 1600 : 5 15 .વિ.અને પ્ર 100 કહી શકાય કે આ નિદર્શ સરેરાશ બુદ્ધિમત્તાનો આંકહોય તેવી સમષ્ટિમાંથી યાદચ્છિક રીતે લીધેલો છે?

યુનિટ : 2નિર્ણયનો સિધ્ધાંત

પ્રશ્ન : 6નિર્ણયના સિધ્ધાંતના ઘટકો .વિશે સમજાવો (વળતરશ્રેણિક ,ઘટના ,વ્યૂઠ)

પ્રશ્ન : 7ટુકનોધ લખોલાપ્લાસનો સિધ્ધાંત ,લધુ સિધ્ધાંત-ગુરુ :

પ્રશ્ન : 8નીચેના વળતર શ્રેણિક માટે)i) લધુ સિધ્ધાંત-ગુરુ (ii) ગુરુ સિધ્ધાંત-ગુરુ (iii (હોર્વિચનો સિધ્ધાંત જ્યાં(α =0.4)) iv (લાપ્લાસ ના સિધ્ધાંત પ્રમાણે શ્રેષ્ઠ વ્યૂહ્દ નક્કી કરો.

ઘટના	વ્યૂક			
	A ₁	A ₂	A ₃	A ₄
S_1	10	6	3	-2
S ₂	5	-2	4	8
S ₃	-3	7	-1	6

પ્રશ્ન : 9એક વસ્તુની પડતર કિંમત રૂ 7 .છે અને તેની વેચાણકિમત રૂ 10 .છેજો તે વસ્તુ ન . 5 .વેચાય તો દિવસના અંતે તે રૂમાં પરત આપવામાં આવે છેદરરોજની માગની સંભાવનાનું . ?વિતરણ નીચે પ્રમાણે છે તો દરરોજ કેટલી વસ્તુઓ રાખવી જોઈએ

વસ્તુની માંગ	0	1	2	3	4
સંભાવના	0.15	0.20	0.25	0.35	0.05

પ્રશ્ન .10એક વસ્તુનું ઉત્પાદન ખર્ચ રૂ 2 .છે અને તેની એકમદીઠ વેચાણિક મત રૂ 4 .છેજો તે . તેના અઠવાડીયાના વેચાણ .વસ્તુ અઠવાડિયા દરમિયાન ન વેચાય તો તે નકામી થઇ જાય છે .ના ભૂતકાળના આકડા નીચે મુજબ છે

અઠવાડિયાની માંગ	20	25	40	60
અઠવાડિયાની સંખ્યા	5	15	25	5

યુનિટ : ૩૨૫તનો સિધ્ધાંત

પ્રશ્ન .11પદો સમજાવો પલાણ્ય બિંદુ ,સ્પષ્ટ અને મિશ્ર વ્યૂહ્ ,વળતર શ્રેણિક , રમત :

પ્રશ્ન .ગુરુ સિધ્ધાંત સમજાવો-લધુ અને લધુ-૨મતના સિધ્ધાંત માં ગુરુ 12

પ્રશ્ન .નીચેની રમતનો ઉકેલ મેળવો 13

Player B

Player A
$$\begin{bmatrix} 15 & 2 & 3 \\ 6 & 5 & 7 \\ -7 & 4 & 0 \end{bmatrix}$$

પુશ્ન .નીચેની રમતનો ઉકેલ મેળવો 14

Player B

પ્રશ્ન .15નીચેની રમતનો ઉકેલ મેળવો

$$\begin{bmatrix} 28 & 0 \\ 2 & 12 \end{bmatrix}$$

યુનિટ : 4શ્રેણિકનું બીજગણિત

પ્રશ્ન .16શ્રેણિક અને નિશ્ચાયકનો તફાવત જણાવો.

પ્રશ્ન .17નીચેના શ્રેણિકની વ્યાખ્યા આપો

એકમ શ્રેણિક સંમિત શ્રેણિક , વિકર્ણ શ્રેણિક ,

પ્રશ્ન .18સાબિત કરો કે $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & 2 \\ 2 & 2 & 1 \end{bmatrix}$ સમીકરણ $A^2 - 4A - I = O$ નું સમાધાન કરે છે જ્યાં $A^2 - 4A - I = O$

પ્રશ્ન .19વ્યસ્ત શ્રેણિકની મદદથી નીચેના સમીકરણો ઉકેલો.

$$x + 2y + 3z = 6$$
$$2x + 4y + z = 7$$
$$3x + 2y + 9z = 14$$

પ્રશ્ન 20. જો $A = \begin{bmatrix} 10 & a & 3 \\ 2 & 7 & c \\ b & 4 & 5 \end{bmatrix}$ સંમિત શ્રેણિક હોય તો , a. b અને c શોધો. ઉપરાંત B શ્રેણિક એવો શોધો કે જેથી A + 2B = I , જ્યાં I એ એકમ શ્રેણિક છે.

MANINAGAR, AHMEDABAD

B. Com Sem-6 Assignment (Academic Year: 2023-24) Subject: Problems of Indian Economy-2 (Both Medium)

- ⇒ એકમ : 1 વિદેશ વેપાર અને વિદેશ વેપાર નીતિ : Unit : 1 Foreign Trade and Foreign Trade Policy :
- 1) આયોજન દરમિયાન ભારતના વિદેશ વેપારના સ્વરૂપ અને દિશામાં થયેલા ફેરફારોની ચર્ચા કરો.
  - Discuss the Changes occurred in the Nature and Direction of Foreign trade of India during the Planning Period.
- 2) 21મી સદી દરમિયાનની ભારતની વિદેશ વેપાર નીતિનું મૂલ્યાંકન કરો. (2002 થી 07, 2009 થી 14, 2015 થી 20)
  - Evaluate the Foreign trade policy of 21st Century of India.
- 3) ભારતમાં આંયોજનકાળ દરમિયાન અમલમાં મૂકાયેલ નિકાસ પ્રોત્સાફન નીતિ અને આયાત અવેજીકરણ નીતિ તપાસો.
  - Explain the Export Promotion Policy and Import Substitution Policy implemented during Planning Period in India.
  - ⇒ એકમ : 2 વેપારી / વાણિજ્ય બેન્કો Unit : 2 Commercial Bank
- 1) ભારતમાં વેપારી બેન્કોની કામગીરી અને પ્રગતિ વિષે નોંધ લખો.
  - Write a note on the working and progress of Commercial Banks in India.
- 2) ભારતમાં વેપારી બેન્કો (જાહેરક્ષેત્ર અને ખાનગીક્ષેત્રની) ના પ્રશ્નો / સમસ્યાઓની ચર્ચા કરો.
  - Discuss the Problems of Commercial Banks in India.
- 3) ભારતના બેન્કીંગ માળખામાં સુધારણા સંદર્ભ નરસિંહમ કમિટી અને ખાન વર્કિંગ ગૃપે કરેલ ભલામણો તપાસો.
  - State the recommendations of Narasimhan Committee and Khan Working Group regarding the reforms in Indian Banking Structure.
  - ⇒ એકમ : 3 રિઝર્વ બેન્કની નાણાકીય નીતિ : Unit : 3 Monetary Policy of Reserve Bank of India :
- 1) રિઝર્વ બેન્કના કાર્યા વિષે નોંધ લખો.
  - State the Functions of RBI
- 2) રિઝર્વ બેન્કની નાણાકીય નીતિના પરિમાણાત્મક અને ગુણાત્મક સાધનોની ચર્ચા કરો.
  - Discuss the Quantitative and Qualitative instruments of monetary Policy of RBI.
- 3) આયોજન દરમિયાન રિઝર્વ બેન્કની નાણાકીય નીતિની સમીક્ષા કરો.
  - · Evaluate the monetary policy of RBI during planning period.
  - ⇒ એકમ : 4 કરવેરા અને કાળું નાણું :-Unit : 4 Taxation and Black Money :
- 1) ભારતીય કર માળખાના મુખ્ય લક્ષણોની યર્યા કરો.
  - Discuss the main characteristics of the Indian Tax Structure.
- 2) ભારતના વર્તમાન કર માળખાની ખામીઓ જણાવો.
  - Discuss the Limitations of the present Tax Structure of India
- 3) ભારતમાં કાળા નાણાંની સમસ્યાના કારણો જણાવો.
  - Discuss the reasons regarding problems of Black Money in India.
- 4) ભારતીય અર્થતંત્ર ઉપર કાળા નાણાંની અસરો જણાવો.
  - Discuss the Effects of Black Money on the Indian Economy.

MANINAGAR, AHMEDABAD

B. Com Sem-6 Assignment (Academic Year: 2023-24) Subject: Auditing-II (Both Medium)

1) Note on: Audit of Share Transfer નોંધ લખો: શેર કેરબદલી નો ઓડિટ.

2) Explain Three (03) Main Documents and what points should the Auditor Consider while examining that documents.

કંપનીના મહત્વના કોઈપણ ત્રણ(૦૩) દસ્તાવેજો સમજાવો અને આ દસ્તાવેજો તપાસતા ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતોની ચર્ચા કરો.

Memorandum of Association / મેમોરેન્ડમ ઓફ એસોસિએશન

Articles of Association / આર્ટિકલ્સ ઓફ એસોસિએશન

Prospectus / विज्ञापनपत्र

3) Discuss the basic elements of the Auditor's Report. ઓડિટ અફેવાલના મૂળતત્વો ની ચર્ચા કરો.

- 4) Explain the difference between Auditor's Report and Certificate. ઓડિટ ખફેવાલ અને ઓડિટ પ્રમાણપત્ર વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
- 5) Note on /નોંધ લખો:

Clean Report / ચોખ્ખો અફેવાલ

Qualified Report / ખામીવાળા અફેવાલ

- 6) State the Auditor's Duties Regarding Divisible Profit. વહેચણીપાત્ર નફા અંગે ઓડિટરની ફરજો જણાવો.
- 7) State the provisions of Company Act for disturbing of dividend and duties of an Auditor.
- 8) From the following information of Devarsh Ltd., ascertain Divisible Profit for the year 2021-22.

LULI DL.			
Year	Profit or Loss before Depreciation	Depreciation Provided	Depreciation as per Companies Act
2019-20	-40000	4000	14000
2020-21	-10000	6000	21000
2021-22	+80000	8000	28000

દેવર્સ લિ. ની નીચે આપેલ માહિતી પરથી ૨૦૨૧-૨૨ નો વેચાણીપાત્ર નફો શોધો:

વર્ષ	ધસારા પેફેલાનો	ધસારાની જોગવાઈ	કંપનીધારા મુજબનો
	નફો/નુકશાન		ધસારો
2096-20	-80000	8000	98000
१५-०५०५	-90000	5000	29000
१०२१-२२	+60000	٥٥٥٥	5000

9) Distinguish between Auditing and Investigation. ઓડિટ અને અન્વેષણ વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

MANINAGAR, AHMEDABAD

B. Com Sem-6 Assignment (Academic Year: 2023-24) Subject: Law (Both Medium)

Unit-1

- 1. ક્ષતિપૂર્તિ કરારની વ્યાખ્યા આપી, ક્ષતિપૂર્તિ કરાર અને જામીનગીરી કરાર વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.
- 2. બેઈલમેન્ટ (નિક્ષેપ)ની વ્યાખ્યા આપો અને બેઈલીની ફરજો અને હક્કોની વિસ્તારપૂર્વક યર્ચા કરો.

Unit-2

- 1. "ખાનગી કંપની" અને "જાહેર કંપની " વચ્ચેનો તફાવત જણાવો
- 2. કંપનીના ડિરેકટરોની કાનૂની પરિસ્થિતિ વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

Unit - 3

- 1. "ગ્રાહ્ક" ની વ્યાખ્યા આપો અને ગ્રાહ્ક સુરક્ષાના કાયદા અનુસાર ગ્રાહ્કના હક્કો સમજાવો.
- 2. કેન્દ્રીય ગ્રાહક સુરક્ષા પરિષદ વિશે નોંધ લખો.

Unit -4

- 1. વચનચિક્રી અને વિનિમય પત્રની વ્યાખ્યા આપો અને તેમના વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
- 2. ચેક એટલે શું? ચેક ક્રોસિંગના પ્રકાર જણાવો

Unit - 1

- 1. Define a 'Contract of indemnity', State difference between 'Contract of Guarantee'.
- 2. Define 'Bailment'. State duties and Rights of Bailee.

Unit-2

- 1. State difference between 'Private Company' and 'Public Company'.
- 2. Discuss the legal position of a director of a company.

Unit -3

- 1. Define the term 'Consumer' and explain the rights of Consumer as per the consumer protection act.
- 2. Write note on Central Consumer Protection Council.

Unit -4

- 1. State difference between 'Promissory note' and 'Bill of exchange'.
- 2. What is the meaning of Cheque? Explain the types of crossing of cheque.

MANINAGAR, AHMEDABAD

B. Com Sem-6 Assignment (Academic Year: 2023-24) Subject: Commercial Communication (Both Medium)

- Q.1 Write a detailed note of the following topics.
- 1. The old Gentleman
- 2 The little boy
- 3. Rakesh as a Devoted Son
- Q.2 Write a letter on behalf of an Indian Exporter to reply an Inquiry from a Foreign Importer.
- Q.3 On behalf of Indian Exporter, write an introductory letter to an Overseas importer.
- Q.4 Draft an Individual business report on performance appraisal of employees for Mint Private LTD.
- **Q.5** Draft a Committee Report on the inspection of branches of the company situated in the State of Gujrat.

